

Tonguç böyle uęurlandı

Köy Enstitülerinin kuramcısı, kurucusu, Fakir Baykurt'un söylemiyle "Babası" İsmail Hakkı Tonguç'un, oğlu Dr. Engin Tonguç (1928-2016) 88 yaşında, eőinin memleketi Soma'da yaşıama gözlerini yumdu. **02.01.2017**

Köy Enstitülerinin kuramcısı, kurucusu, Fakir Baykurt'un söylemiyle "Babası" İsmail Hakkı Tonguç'un, oğlu Dr. Engin Tonguç (1928-2016) 88 yaşında, eőinin memleketi Soma'da yaşıama gözlerini yumdu.

Ankara'da doğup, Ankara Kalesi eteklerinde çocukluk ve gençliğini geçiren Engin Tonguç, 1951 yılında Ankara Tıp Fakültesini bitirdi.1953-1958 yılları arasında Hamburg'ta tıp fakültesinde iç hastalıkları uzmanlık eğitimi. Burada fakülte yemekhanesinde görüp tanıştığı Dr. Müstesna ile konsolosluk binasında yapılan evlilik.

1958-1960 Amasya Őeker Fabrikası'nda eőıyla birlikte işyeri hekimliği. 4 yıllık bir iősizlik sonrası, 1964 yılında Ankara SSK Ulus Hastanesi'nde iç hastalıkları uzmanı olarak iőe başlama. 1973 yılında iő hekimliği ve meslek hastalıkları konularında inceleme yapma amacıyla; Almanya, Finlandiya ve İtalya'ya gönderilme.1977'de kurulmasına öncelik ettiği Ankara Meslek Hastalıkları Hastanesi'ne, başhekim olarak atanma. 1978-1980 SSK Genel Müdür Yardımcılığı görevleri ve emeklilik.

Doktorluk yaptığı sürece, iş hekimliğinin geliştirilmesi, Meslek Hastalıkları Hastanelerinin açılması, Tam Gün Yasası'nın çıkartılması, SSK'nın ilaçlarını kendisinin üretmesi için fabrika satın alınması, SSK'da özel dal kliniklerinin kurulması, SSK eğitim hastanelerinin çoğaltılması ve "Devrim Açısından Köy Enstitüleri ve Tonguç, (1970) İş Hekimliği Yönünden El Fonksiyonunu Bozan İş Hastalıkları" (1971) kitapları yazımı...

İşyeri hekimliğinin duayeni olan Engin Tonguç, emeklilik sonrası 1984 yılında İş ve Meslek Hastalıkları Yandal Uzmanlık Belgesi aldı. 1984-1992 arası Türk Tabipler Birliği Yüksek Onur Kurulu Üyesi oldu. 1988-1993 arası TTB'nin işyeri hekimleri kursunda öğretici olarak çalıştı. **"Umut Yolu, Meslek Hastalıkları Kılavuzu"** adını verdiği kitaplarını yazdı.

Babasının ete kemiğe büründürmek için yaşamını adadığı, 1946 yılında görevden alınması ve 1954 yılında çıkarılan yasayla kapatılan Köy enstitülerinin daha iyi anlaşılması amacıyla Köy Enstitüleri ve Çağdaş Eğitim Vakfı'nın kuruluşuna önderlik etti.(1994). Genel merkezi İzmir'de kurulan Yeni Kuşak Köy Enstitüleri, babasının bıraktığı belgelerin kaybolmaması ve çalışanlarının bile doğru kavrayamadığı köy enstitülerinin doğru anlaşılması için İsmail Hakkı Tonguç Belgeliği Vakfı (2011) kuruluşunda ve yaşatılmasında büyük katkı koydu.

Bir Eğitim Devrimcisi İsmail Hakkı Tonguç (1997), Bir Tutam Umut İçin (1999) kitaplarını yazdı.

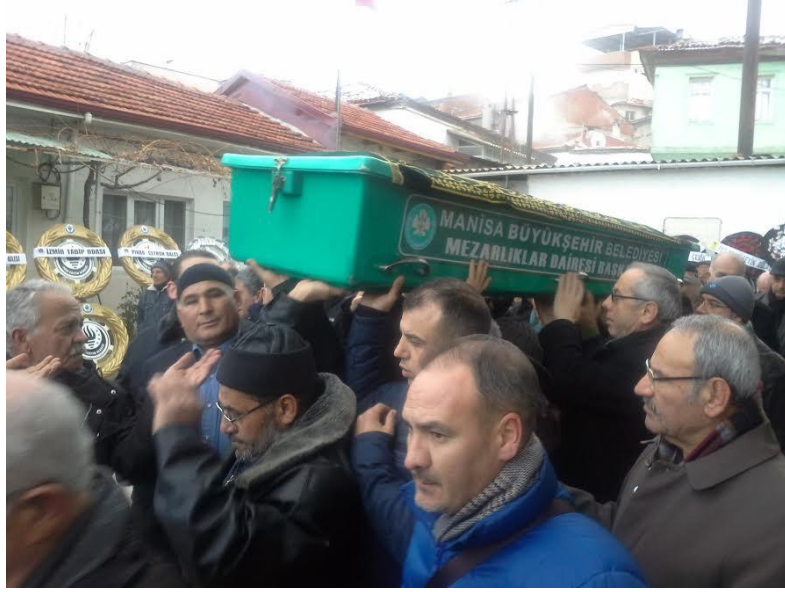
Merhum eşi Müstesna Tonguç'un vasiyeti olarak, Soma'da Dr. Müstesna Tonguç EEV kız Öğrenci Yurdu'nun açılışı. (2012) 80 yataklı olarak

yaptırılan yurdun, işletmesi EÇEV'e bırakılmıştır. Şu anda 51 kız öğrenci kalıyor.

Cenazeye, YKKE'nin belediyeden temin ettiği araçla İzmir'den 23 kişi katıldı. YKKE Genel Başkanı Kemal Kocabaş, Ortaklar Öğretmen Okullular (Adabelenliler) Derneği Başkanı Mustafa Özmen, Ulusal Eğitim Derneği İzmir Şubesi Başkanı, Köy Enstitüsü Mezunları Mevlüt Kaplan, Mehmet Cimi, Yusuf Korkut ve YKKE üyeleri katıldı. Mehmet Cimi, parkinson hastası Mustafa Topal ve Yusuf Korkut Narlıdere Huzur Evi'nden katıldı.

İş yaşamı boyunca mesleğini icra eden, bürokratik yaptığı 2 yıl boyunca, iş üretmeyi esas alan, konuşmayı kısa cümlelerle net şekilde siyasilere aktaran Engin Tonguç, bu döneminden hoşnut kalmamıştır. SSK Genel Müdür Yardımcısı iken karşılaştığı bir olayı, verdiği röportajında Tonguç şöyle anlatır. "İş kazasında iki eli kopan bir işçi, protez takılması için kuruma başvurur. Kurum olumsuz yanıt verir. İmzalamam için dosya önümdedir. İlgili bölümün Daire Başkan Yardımcısı bayanı çağırtım. Sebebini sordum. "Efendim yol olur. SSK'nın harcamaları artar" yanıtını aldım. Türkiye'de kaç kişinin 1 yılda elleri kopar soruma yanıt alamadım. Adamın isteğini yerine getirmememizin yasal görevimiz olduğunu anlatmaya çalıştım. Görevlinin direncini kıramadım. Sabrım tükendi "Bir kadın olarak iki elin yokken tuvalete gittin, ne yaparsın?" soruma rağmen ona ve diğer görevlilere olumlu yazı yazdıramadım. Yazıyı ben imzalayarak işçiye protez takılmasına ve gereken eğitimi alması için Avrupa'ya gitmesini sağladım"

Köy enstitülerini yere göğe sığdıramayan eğitim sendikaları ve derneklerinin, işçi haklarını savunduğunu iddia eden işçi sendikalarının, İzmir Tabip Odası'nın yöneticileri, kurduğu yurttan çocuklarını okutan aileler, yaşamını ve varlığını halkı için adanmış aydınımız Engin Tonguç'un cenaze törenine; havanın soğukluğu, yılbaşı eğlencesini nerede geçireceğine karar verilemediği, araçları veya paraları olmadığından mı katılamadı?

Mehmet Cimi, Mustafa Topal ve Yusuf Korkut, umarım size bir şeyleri anımsatmış olmalı.

Haber ve fotoğraf : Osman Gazi Oktay
Odatv.com